

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสัญญาก่อสร้างของฝ่ายบริหารโครงการ

กรณีศึกษาของบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง

Factors Affecting the Management of Construction Contracts by the Project

Management Division: A Case Study of a Private Company

เนติ บุญเสริม¹ อีรเดช สอนงทวีพร² วรานนท์ คงสง³ ชัยวัฒน์ ภูวกรกุลชัย⁴ และประวิทย์ ชูเกลี้ยง⁵

Neti Boonserm¹ Teeradej Sngongtaweepon² Waranon Kongsong³

Chaiwat Pooworakulchai⁴ and Prawit Choogliang⁵

นักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต¹, รองคณะบดี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนวัตกรรมกรุงเทพ²,

อาจารย์สาขาการตรวจสอบและกฎหมายวิศวกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง^{3, 4, 5}

Email : 6514772011@rumail.ru.ac.th¹, Teeradej@nbk.ac.th², Waranon.k@rumail.ru.ac.th³,

Chaiwat.p@rumail.ru.ac.th⁴, Choogliang@hotmail.com⁵

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญาในโครงการก่อสร้างของฝ่ายบริหารโครงการ และ (2) เพื่อวิเคราะห์แนวทางการบริหารสัญญาก่อสร้างที่เหมาะสม เพื่อลดผลกระทบอันจะเกิดกับโครงการก่อสร้าง การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง และผู้ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายบริหารโครงการก่อสร้างทั้งหมดภายในบริษัทเอกชนที่ทำการศึกษาด้วยแบบสอบถามรายบุคคลทั้งหมด 60 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยแบ่งข้อมูลแบบสอบถามเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกทำการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญด้วยค่าดัชนีความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ Relative Importance Index (RII) ในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญาก่อสร้าง ส่วนที่สองวิเคราะห์แนวทางการบริหารสัญญาก่อสร้างที่เหมาะสมในการบริหารจัดการสัญญาด้วยค่าดัชนีความรุนแรง Severity index (SI) ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญาก่อสร้างของฝ่ายบริหารโครงการจากกลุ่มปัจจัยทั้ง 5 ด้าน 3 ลำดับแรก คือ (ก) ปัญหาด้านการเงินหรือการขาดเงินทุนหมุนเวียนในโครงการ (ข) ความผิดพลาดจากการสื่อสารและประสานงาน และ (ค) ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ซึ่งปัญหาโดยส่วนใหญ่เป็นปัญหาในด้านการบริหารงานก่อสร้างภายในโครงการ และ (2) แนวทางการบริหารสัญญาที่มีความสำคัญมากที่สุดในการลดผลกระทบอันจะเกิดกับโครงการก่อสร้าง คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาและรายละเอียดในสัญญา ซึ่งเป็นเครื่องมือในการบริหารโครงการก่อสร้างที่สำคัญ และยังเป็นจุดเริ่มต้นของโครงการก่อสร้าง

คำสำคัญ : การบริหารสัญญาก่อสร้าง สัญญาก่อสร้าง การจัดการงานก่อสร้าง

ความรู้เกี่ยวกับสัญญา และหลักการบริหารงานในโครงการก่อสร้าง ซึ่งการบริหารงานในโครงการก่อสร้าง และการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีการจัดสรรทรัพยากรต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงต่างๆ เพื่อให้โครงการก่อสร้างสำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมาย เพื่อให้สิ่งก่อสร้างมีคุณภาพที่ดีแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ใช้งบประมาณการเงินอยู่ในกรอบที่ตกลงว่าจ้าง (ชัยวัฒน์ ภูวกรกุลชัย, 2559)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าลักษณะการบริหารสัญญา และการบริหารงานก่อสร้างนั้นเป็นหลักการบริหารไปในหลักการบริหารโครงการก่อสร้างโดยทั่วไปจะเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องสัมพันธ์กันเป็นเหตุเป็นผลต่อกันเกี่ยวข้องกับทั้งฝ่ายผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง โดยมีหลักในการบริหารให้สามารถควบคุมคุณภาพ เวลา และต้นทุน รวมถึงการจัดการความเสี่ยงในการทำงานต่างๆภายใต้ข้อกำหนด และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง ซึ่งการบริหารจัดการสัญญาเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนให้โครงการก่อสร้างสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทำให้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสัญญา เพื่อให้สามารถรู้ถึงสาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการโครงการในการบริหารสัญญา สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัจจัย และกำหนดแนวทางสำหรับการบริหารสัญญาก่อสร้างของฝ่ายบริหารโครงการ เพื่อลดผลกระทบอันจะเกิดกับโครงการได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้โครงการก่อสร้างประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

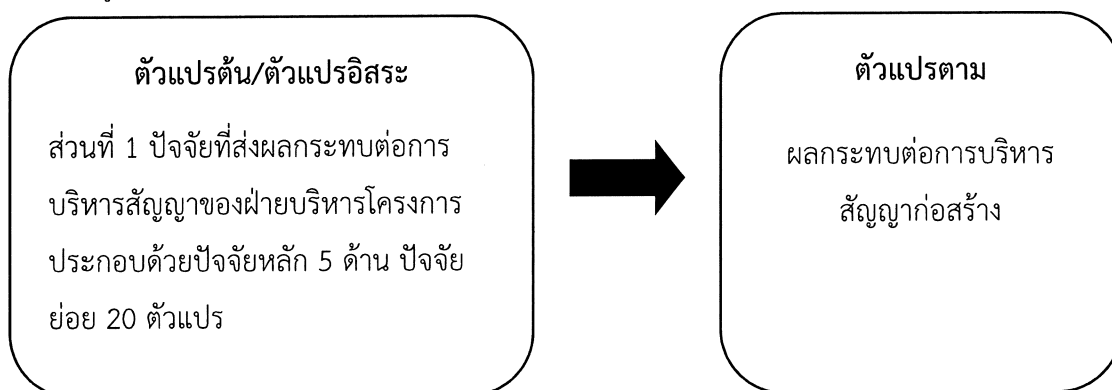
1. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญาในโครงการก่อสร้างของฝ่ายบริหารโครงการ
2. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการบริหารสัญญาก่อสร้างที่เหมาะสม เพื่อลดผลกระทบอันจะเกิดกับโครงการก่อสร้าง

การทบทวนวรรณกรรม

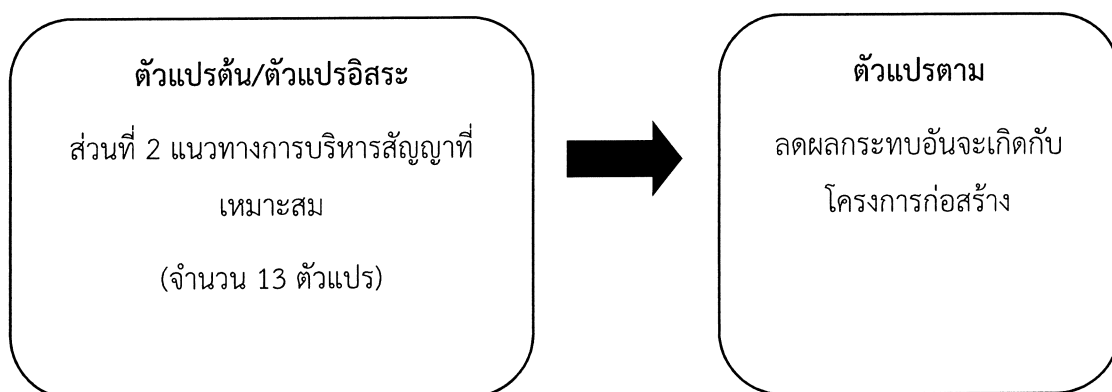
การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญา และแนวทางการบริหารสัญญาก่อสร้าง เพื่อนำมากำหนดตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ โดยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

การบริหารสัญญาก่อสร้างเป็นส่วนสำคัญของการดำเนินโครงการก่อสร้าง ซึ่งได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการความสำเร็จของโครงการ งานวิจัยของชัยวัฒน์ ภูวกรกุลชัย (2559) ระบุว่าปัจจัยด้านบุคลากรเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารสัญญา โดยความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของบุคลากรมีผลโดยตรงต่อความสามารถในการจัดทำเอกสารสัญญา ติดตามความคืบหน้า และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการก่อสร้าง นอกจากนี้งานวิจัยของทวีวุฒิ นามศิริ และกอบร ศรีนาวัน (2558) ยังพบว่าหากบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดของสัญญา รวมถึงกระบวนการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สามารถลดข้อขัดแย้งและป้องกันปัญหาข้อพิพาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทักษะด้านการเจรจาต่อรองและการจัดการปัญหาของบุคลากรยังส่งผลกระทบต่อการแก้ไขข้อขัดแย้ง พิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างคู่สัญญา ทำให้สามารถ

และเพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสัญญาที่เหมาะสม เพื่อลดผลกระทบอันจะเกิดกับโครงการก่อสร้าง ประกอบไปด้วย 13 ตัวแปร ซึ่งสามารถนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยได้ ดังแสดงในรูปที่ 2

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญาก่อสร้าง

รูปที่ 2 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยแนวทางการบริหารสัญญาที่เหมาะสม

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มต้นจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญา และแนวทางการบริหารสัญญาก่อสร้าง วิเคราะห์ รวบรวมปัญหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบ หาความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสัญญา เพื่อกำหนดตัวแปรในการศึกษาให้ครอบคลุมถึงเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย ใช้วิธีการสถิตินำมาวิเคราะห์ และแปลความหมาย จัดลำดับความสำคัญด้วยค่าดัชนีความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ Relative Importance Index (RII) ในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญา และวิเคราะห์แนวทางการบริหารสัญญาที่เหมาะสมในการลดผลกระทบอันจะเกิดกับโครงการก่อสร้างด้วยค่าดัชนีความรุนแรง Severity index (SI) โดยแบ่งข้อมูลแบบสอบถามเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Rating Scale) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับผลกระทบของแต่ละตัวแปรซึ่งมีการกำหนดข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ ตามจำนวนปัจจัยย่อย โดยแยกย่อยไปตามกลุ่มปัจจัย 5 ด้าน ส่วนที่สองเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Rating

ผลการศึกษา

1. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญาก่อสร้างของฝ่ายบริหารโครงการ ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการบริหารสัญญา ปัจจัยด้านการบริหารงานก่อสร้างภายในโครงการ ปัจจัยด้านการตัดสินใจจากทางผู้ว่าจ้าง และปัจจัยด้านการสื่อสาร มีปัจจัยย่อยในแต่ละด้านจำนวน 2, 6, 2, 2 และ 3 ตามลำดับ ที่มีผลกระทบมาก และผลการจัดลำดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญาก่อสร้างของฝ่ายบริหารโครงการ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่าง ให้ความเห็นว่ามีผลกระทบต่อการบริหารสัญญาของฝ่ายบริหารโครงการ ซึ่งในที่นี้อาศัยค่าดัชนีความสำคัญสัมพัทธ์ Relative Importance Index (RII) ในการพิจารณาลำดับความสำคัญ โดยให้ความสำคัญกับ 3 อันดับแรกในแต่ละกลุ่มปัจจัยของแต่ละด้านที่พิจารณา ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญาก่อสร้างของฝ่ายบริหารโครงการ

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญาก่อสร้าง	RII	ลำดับ	ลำดับรวม
ปัจจัยด้านบุคลากร			
ความเข้าใจไม่ตรงกันเรื่องคุณภาพงานที่ตกลงกัน	94.17%	1	4
บทบาทและหน้าที่ในการตรวจสอบและควบคุมงานของฝ่ายบริหารโครงการ	89.58%	2	8
ปัจจัยด้านการบริหารจัดการสัญญา			
การกำหนดเวลาก่อสร้างไว้ไม่เพียงพอ	93.75%	1	5
ความผิดพลาดจากการประมาณราคา	93.75%	1	5
กระบวนการตัดสินใจที่ล่าช้า	89.58%	2	8
การกำหนดขั้นตอนปฏิบัติเมื่อมีข้อขัดแย้ง พิพาทระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง	87.50%	3	10
ปัจจัยด้านการบริหารงานก่อสร้างภายในโครงการ			
ปัญหาทางการเงิน หรือการขาดเงินทุนหมุนเวียนในโครงการ	97.08%	1	1
ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน	95.00%	2	3
การวางแผนการที่ไม่เหมาะสมกับการทำงาน	93.75%	3	5
ปัจจัยด้านการตัดสินใจจากทางผู้ว่าจ้าง			
ความล่าช้าจากการได้รับเงินค่างวดงาน	90.00%	1	7
การเปลี่ยนแปลงงานระหว่างก่อสร้าง	82.92%	2	13
การจัดหาซัพพลายเออร์ หรือวัสดุ อุปกรณ์บางส่วนตามข้อตกลงสัญญาที่ผู้ว่าจ้างต้องจัดหา	75.42%	3	15
ปัจจัยด้านการสื่อสาร			
ความผิดพลาดจากการสื่อสาร และประสานงาน	96.25%	1	2
ทัศนคติเชิงลบ	90.42%	2	6
การสั่งงานด้วยปากเปล่าจากทางผู้ว่าจ้าง	89.17%	3	9

ว่าจ้าง หรือช่วงวางแผนโครงการดำเนินการต่อเนื่องจนมาถึงกระบวนการดำเนินการก่อสร้าง หรือช่วงปฏิบัติโครงการ มีเพียง 4 ข้อที่บ่งชี้ถึงกระบวนการระหว่างดำเนินการก่อสร้างหรือช่วงปฏิบัติโครงการ ดังแสดงตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แนวทางการบริหารสัญญาที่เหมาะสม เพื่อลดกระทบอันจะเกิดกับโครงการก่อสร้าง

ลำดับ	แนวทางการบริหารสัญญาก่อสร้าง	SI
1	ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา และรายละเอียดในสัญญา	97.08%
2	การจัดทำราคากลางต้องตรวจสอบราคาจริงตามสภาวะเศรษฐกิจ และเหมาะสมกับวิธีการก่อสร้าง	95.83%
3	การตรวจสอบรายละเอียดแบบรูป และรายการแบบแบบให้สอดคล้องก่อนลงมือปฏิบัติงาน	95.42%
4	การทำความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพงานให้สอดคล้องกับมูลค่างานที่ได้รับ	95.00%
5	การได้รับค่าจ้างตามกำหนดระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญา หากงานดังกล่าวเสร็จสมบูรณ์เป็นไปตามข้อตกลงแล้ว	94.17%
6	การกำหนดระยะเวลาในการทำงานในแต่ละงวดงานให้สอดคล้องกับวิธีการก่อสร้าง	93.75%
7	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโครงการต้องมีความเข้าใจในการตรวจสอบงานตามขั้นตอนมาตรฐานวิชาชีพ และข้อตกลงตามสัญญา	93.33%
8	การจัดให้มีการประชุมเพื่อกำหนดวิธีการทำงาน ขั้นตอนการก่อสร้าง พุดคุยเรื่องแบบก่อนลงมือปฏิบัติงานในแต่ละงวดงาน เพื่อลดความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นกับโครงการ	92.92%
8	ผู้ควบคุมงานเป็นบุคลากรทางสายวิชาชีพโดยตรง มีประสบการณ์ในการทำงาน สามารถแก้ไข แนะนำการทำงานได้ และปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่อง เต็มระยะเวลา	92.92%
9	การกำหนดคุณสมบัติของผู้ควบคุมงานตามขอบเขตวิชาชีพของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยเพื่อส่งเสริมให้โครงการมีประสิทธิภาพในการทำงาน	90.83%
10	การจัดทำแผนงานโครงการให้แล้วเสร็จก่อนกำหนดระยะเวลาในสัญญา เพื่อป้องกันเหตุไม่คาดหมายที่ทำให้งานไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา	90.42%

จากตารางที่ 2 ตัวแปร 10 อันดับแรก จำนวน 11 ข้อจะเป็นตัวกำหนดแนวทางการบริหารสัญญา และเมื่อพิจารณารายตัวแปรที่มีความสำคัญมากที่สุดในการลดผลกระทบอันจะเกิดกับโครงการก่อสร้าง ลำดับแรกต้องเริ่มต้นจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา และรายละเอียดในสัญญา ซึ่งเป็นเครื่องมือในการบริหารโครงการก่อสร้างและยังเป็นจุดเริ่มต้นของโครงการก่อสร้างที่สำคัญอย่างหนึ่ง รองลงมา คือ การจัดทำราคากลางต้องตรวจสอบราคาจริงตามสภาวะเศรษฐกิจ และเหมาะสมกับวิธีการก่อสร้าง และการตรวจสอบรายละเอียดแบบรูป และรายการแบบแบบให้สอดคล้องก่อนลงมือปฏิบัติงาน เป็นตัวแปรรองลงมาที่มีบทบาทที่สำคัญ เนื่องจากเป็นตัวกำหนดงบประมาณของโครงการ และช่วยให้สามารถควบคุมต้นทุนได้อย่างเหมาะสม หากมีการกำหนดราคากลางที่ต่ำเกินไปจริง อาจส่งผลให้ผู้รับจ้างเสนอราคาต่ำเพื่อลดต้นทุน ซึ่งอาจกระทบต่อคุณภาพของวัสดุหรือการก่อสร้าง ในทางกลับกันหากราคากลางสูงเกินไป อาจทำให้

4.ด้านการตัดสินใจจากทางผู้ว่าจ้าง ผู้ว่าจ้างมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ โดยควรเริ่มจากการตรวจสอบแบบรูปรายการและรายละเอียดต่างๆ ให้ครบถ้วนก่อนเริ่มดำเนินการ เพื่อหลีกเลี่ยงความคลาดเคลื่อนที่อาจส่งผลกระทบต่อการก่อสร้าง การจ่ายค่าจ้างตามกำหนดหากผลงานเป็นไปตามข้อตกลงในสัญญา จะช่วยส่งเสริมความมั่นคงทางการเงินแก่ผู้รับจ้าง การจัดประชุมร่วมเพื่อกำหนดขั้นตอนการทำงาน และพูดคุยเรื่องแบบร่างหน้าก่อนลงมือปฏิบัติงานในแต่ละงวดจะช่วยลดข้อผิดพลาดในโครงการ นอกจากนี้ ควรกำหนดกระบวนการติดต่อประสานงานระหว่างฝ่ายผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้าง และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการบริหารสัญญาลำดับที่ 3, 5, และ 8

5.ด้านการสื่อสาร การสื่อสารที่ดีระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยทุกฝ่ายควรมีความเข้าใจในเนื้อหาและรายละเอียดของสัญญาอย่างถูกต้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการตามหน้าที่และข้อตกลงได้อย่างถูกต้อง การกำหนดขั้นตอนการติดต่อประสานงานอย่างชัดเจนระหว่างฝ่ายผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้าง รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ จะช่วยลดความสับสน เพิ่มความเข้าใจร่วมกัน และลดปัญหาการสื่อสารผิดพลาดซึ่งอาจกระทบต่อความคืบหน้าของโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการบริหารสัญญาลำดับที่ 1

อภิปรายผล

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญาก่อสร้างสูงสุดตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง คือ ปัญหาด้านการเงิน หรือการขาดเงินทุนหมุนเวียนในโครงการ รองลงมาคือ ความผิดพลาดจากการสื่อสาร และประสานงาน และปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อความล่าช้าในการดำเนินโครงการก่อสร้างและอาจนำไปสู่ข้อพิพาทระหว่างผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง ปัญหาด้านการเงินถือเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสัญญาก่อสร้างมากที่สุด การขาดเงินทุนหมุนเวียนทำให้ผู้รับเหมาไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้ตามแผน ทั้งส่งผลให้เกิดความล่าช้าและส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานก่อสร้าง งานวิจัยของ Choudhry et al. (2013) ระบุว่าปัญหาการขาดเงินทุนหมุนเวียนเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้โครงการก่อสร้างเกิดความล่าช้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการที่ต้องการเงินทุนจำนวนมากและมีระยะเวลาการดำเนินงานที่ยาวนาน นอกจากนี้ งานวิจัยของ Gamage (2023) ยังชี้ให้เห็นว่าการขาดสภาพคล่องทางการเงินของผู้รับเหมา ส่งผลกระทบต่อการบริหารโครงการ เนื่องจากทำให้เกิดปัญหาในการจัดซื้อวัสดุ การจ่ายค่าจ้างแรงงาน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งอาจนำไปสู่การหยุดชะงักของโครงการก่อสร้างและความล่าช้าตามมา ความผิดพลาดจากการสื่อสารและประสานงาน การสื่อสารที่ไม่มีประสิทธิภาพระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้องในโครงการก่อสร้างมักเป็นสาเหตุของความเข้าใจผิด ความคลาดเคลื่อนในการวางแผนงาน และข้อขัดแย้ง พิพาทที่อาจเกิดขึ้น งานวิจัยของ Hayati and Latief (2019) พบว่าความผิดพลาดในการสื่อสารสามารถทำให้เกิดความล่าช้าในกระบวนการอนุมัติแบบก่อสร้าง ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขที่ไม่จำเป็นและเพิ่มต้นทุนโครงการ นอกจากนี้ รัชวิทย์ ระวังสำโรง และวรรณวิทย์ แท้มทอง (2565) ศึกษาปัญหาความล่าช้าในงานก่อสร้างของสัญญาจ้างออกแบบและก่อสร้าง และพบว่าปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงานระหว่างฝ่ายต่างๆ เป็นหนึ่งใน

ประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและลดข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ ควรใช้เอกสารเป็นหลักฐานในการสั่งงานทุกครั้ง เพื่อลดปัญหาความผิดพลาดจากการสั่งงานด้วยปากเปล่า และเพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ

บรรณานุกรม

กัมพล กิตติพงษ์พัฒนา (2565). *การบริหารสัญญาจ้างก่อสร้าง* (พิมพ์ครั้งแรก).

นนทบุรี: เฟิสท์ ออฟเซท (1993).

ชัยวัฒน์ ภูวกรกุลชัย. (2559). ผลกระทบต่อการบริหารจัดการสัญญาก่อสร้างโครงการของส่วนราชการ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิชาการตรวจสอบและกฎหมายวิศวกรรม.

ทวีวุฒิ นามศิริ และ กอปร ศรีนาวัน. (2558). ปัญหาการบริหารสัญญาก่อสร้างในมหาวิทยาลัยของรัฐ. ใน *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 34* (น. 225–232). มหาวิทยาลัยขอนแก่น. <https://gsbooks.gs.kku.ac.th/58/the34th/pdf/PMO9.pdf>

ปรีชา อินสาลี. (2556). *ปัญหาการแก้ไขสัญญาระหว่างการก่อสร้างโครงการภายในมหาวิทยาลัยขอนแก่น*. [โครงการปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา.

รัชวิทย์ ระวังสำโรง และ วรณวิทย์ แต้มทอง. (2566). การศึกษาปัญหาความล่าช้าในงานก่อสร้างของสัญญาจ้างออกแบบและก่อสร้าง. ใน *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการวิศวกรรมโยธาแห่งชาติ ครั้งที่ 28* (น. CEM19-1–CEM19-8). วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์. <https://conference.thaince.org/index.php/ncce28/article/view/2473>

วิสูตร จิระดำเกิง. (2547). *การวางแผนงานและแผนกำหนดเวลางานก่อสร้าง* (พิมพ์ครั้งที่ 3). ปทุมธานี: วรณกวี.

Antoniou, F., & Tsioulpa, A. V. (2024). Assessing the delay, cost, and quality risks of claims on construction contract performance. *Buildings*, 14(2), 333. <https://doi.org/10.3390/buildings14020333>

Choudhry, R. M., Aslam, M. A., Hinze, J. W., & Arain, F. M. (2013). Critical factors leading to cost overruns in large construction projects. *Journal of Construction Engineering and Management*, 139(3), 321–332. [https://doi.org/10.1061/\(ASCE\)CO.1943-7862.0000612](https://doi.org/10.1061/(ASCE)CO.1943-7862.0000612)

Gamage, A. N. K. K. (2023). Dispute risk management in construction projects through effective contract management. *Scholars Journal of Engineering and Technology*, 11(3), 53-65. <https://doi.org/10.36347/sjet.2023.v11i03.006>

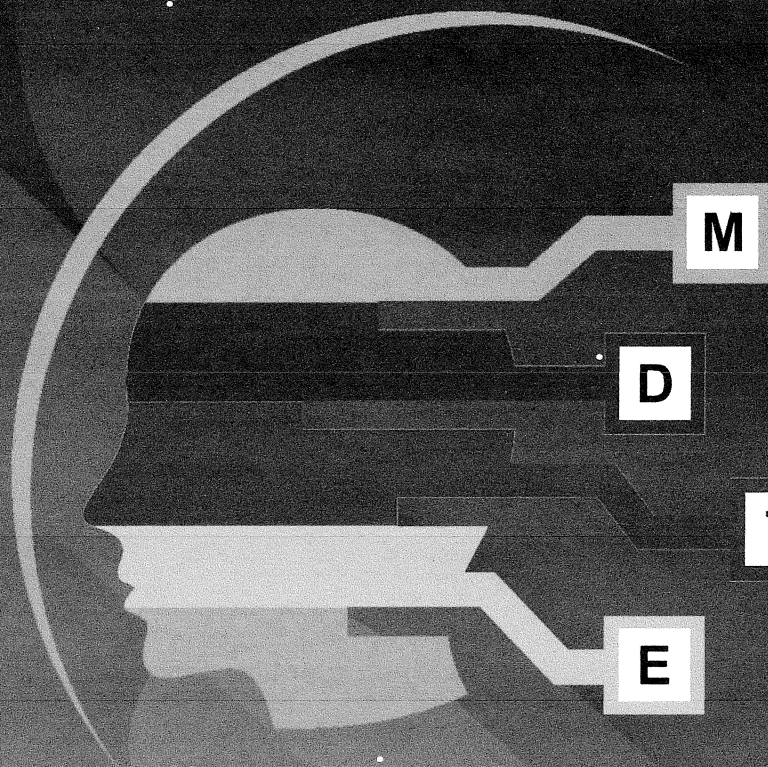

การประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติ

การจัดการในยุคเทคโนโลยีนำการเปลี่ยนแปลง ครั้งที่ 7 ประจำปี 2568 (MDTE 2025)

หัวข้อ “นวัตกรรมการบริหารและสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

ในวันศุกร์ที่ 23 พฤษภาคม 2568

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์